

به ناوی خوی به خشندهو میهره بان
به ناوی که له وه
ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق

پشت به حوکمی بر گه (1) ی ماددهی (56) له یاسای ژماره (1) ی سالی (1992) ی،
هموار کراوو، له سهر داوای ئه نجومه نی وهزیرانی ههریمی کوردستان - عیراق، ئه نجومه نی نیشتمانی
کوردستان - عیراق له دانیشتی ژماره (24) ی رۆژی (2006/12/27) ی خۆیدا، بریاری دانانی ئه م
یاسایه ی خواره وه ی دا:

یاسای ژماره (19) ی سالی / 2006
یاسای وهزاره تی کاروباری ناوچه کانی دهره وه ی ههریمی کوردستان - عیراق

مادده ی به که م:

مه به ست له م زاراوانه ی خواره وه، مانا کانی به رامبه ریانه له م یاسایه دا:

یه که م: ههریم: ههریمی کوردستان - عیراق .

دووه م: وهزاره ت: وهزاره تی کاروباری ناوچه کانی دهره وه ی ههریم.

سییه م: وهزیر: وهزیری کاروباری ناوچه کانی دهره وه ی ههریم.

چواره م: بریکاری وهزاره ت: بریکاری وهزاره تی کاروباری ناوچه کانی دهره وه ی ههریم .

پینجه م: ناوچه دابراوه کان له کوردستان: هه موو ئه و ناوچانه ده گریته وه که تووشی توانده وه ی

نه ته وه ی و سیاسه تی به عه ره ب کردن و راگوژیانی به زوره ملی و گوژیانی ناسنامه ی نه ته وه ی

بوون و به وه یانیه وه له کوردستان دابریراون.

- ئه رک و فرمانه کانی وهزاره ت -

مادده ی دووه م:

وهزاره ت ئه م ئه رک و فرمانانه ده گریته ئه ستۆ:

یه که م: کار کردن له پیناوی دووباره به ستنه وه ی ئه و ناوچانه ی له کوردستان دابریراون به ههریم

له ریگه ی هاریکاری کردن له گه ل حکومه تی عیراقی فیدرال بۆ پیاده کردنی حوکمه کانی

مادده (140) ی ده ستوری فیدرال.

دووه م: هاوئا ههنگی کردن له گه ل ده سته لاتی فیدرالی له هه موو کاریکی په یوه ست به دابین کردنی

مافه کانی گه لی کوردستان بۆ نه خشه کیشانه وه ی سنووری کارگیژی ههریم.

سیپه‌م: هاوئاھه‌نگی وھاریکاری کردن له‌گه‌ل هه‌ریمه‌کان و نه‌و پاریزگایانه‌ی نه‌چوونه‌ته نیو هه‌ریمه‌کانی تری عیراقی فیدرال له‌و بوارانہ‌ی نه‌نجومه‌نی وھزیران ده‌ستیشانیان ده‌کات.

چوارهم: هاندان وپه‌ره‌پیدانی په‌یوه‌ندییه‌ی روشنبیری و کۆمه‌لایه‌تیه‌ی گه‌شه‌پیدراوه‌کان له‌نیوان هه‌ریم و هه‌ریمه‌کانی ترو نه‌و پاریزگایانه‌ی نه‌چوونه‌ته پال هه‌ریمه‌کان.

پینجهم: ریکخستن و به‌دواداچوونی کاروباری کۆچپیکراو وراگوێزراوه‌کان.

شه‌شم: کارکردن و هاوکاری کردن له‌گه‌ل وھزاره‌تی په‌یوه‌ندیدار بوئاوه‌دانکرده‌وه وپه‌ره‌پیدانی ناوچه‌دابیرناوه‌کان له‌هه‌ریم و به‌دواداچوونی جیبه‌جیکردنی پرۆژه‌خزمه‌تگوزاریه‌کان له‌و ناوچانه‌دا.

- پیکهاته‌ی وھزاره‌ت -

مادده‌ی سیپه‌م:

یه‌که‌م: وھزیر: سه‌رۆکی بالای وھزاره‌ته‌و به‌رپرسه‌ له‌ به‌رپوه‌بردنی کاره‌کانیدا و سه‌ره‌رشتی و چاودیری کردنی چالاکیه‌کانی و له‌وه‌وه‌ نه‌و بریارو فرمان و رینمایانه‌ی ده‌رده‌چن که په‌یوه‌ندیان به‌ نه‌رکه‌کانی وھزاره‌ت و پیکهاته‌کانی و ده‌سته‌لات و هموو کاروباره‌ی هونه‌ری و کارگیری و ریکوپیکی به‌پیی حوکمه‌کانی یاسا هه‌یه‌و له‌به‌رده‌م نه‌نجومه‌نی وھزیران به‌رپرسه‌ به‌و ناوه‌ی که نه‌ندامیکی هاوکاره‌ له‌و نه‌نجومه‌نه‌دا.

دووه‌م: بریکاری وھزاره‌ت: یارمه‌تی وھزیر ده‌دات له‌ ئاراسته‌کردنی کاروباری وھزاره‌ت و سه‌ره‌رشتی کردنی کاره‌کانی له‌ چوارچۆیه‌ی نه‌و ده‌سته‌لاته‌ی له‌لایه‌ن وھزیره‌وه‌ پیی ده‌دری.

سیپه‌م: نووسینگه‌ی وھزیر: فرمانبه‌ریک سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات به‌پله‌ی به‌رپوه‌به‌ر که خاوه‌نی بروانامه‌ی به‌رای زانکۆ بی‌ت و ژماره‌یه‌ک له‌ فرمانبه‌ران یاریده‌ی ده‌دن.

چوارهم: نووسینگه‌ی بریکاری وھزاره‌ت: فرمانبه‌ریک سه‌رۆکایه‌تی ده‌کات به‌پله‌ی به‌رپوه‌به‌ر که خاوه‌نی بروانامه‌ی به‌رای زانکۆ بی‌ت و ژماره‌یه‌ک له‌ فرمانبه‌ران یاریده‌ی ده‌دن.

پینجهم: راویژکاران: ژماره‌یان له‌ چوار راویژکار زیاتر نابی و ده‌بی خاوه‌ن بروانامه‌ی به‌رای زانکۆین و شاره‌زایی و کارامه‌بیان هه‌بی.

مادده‌ی چوارهم:

وھزاره‌ت له‌م به‌رپوه‌به‌رایه‌تیه‌ی گشتیانه‌ پیکدیت:

یه‌که‌م: به‌رپوه‌به‌رایه‌تی گشتی کاروباری کارگیری و دارایی.

دووه‌م: به‌رپوه‌به‌رایه‌تی گشتی کاروباری ده‌رکراو و راگوێزراوان.

سیپه‌م: به‌رپوه‌به‌رایه‌تی گشتی په‌یوه‌ندییه‌کان و هاوئاھه‌نگی.

چوارەم: بەرپۆەبەرایەتی گشتی بۆ ناوچە دابریراوہ کان لە ھەرێم.

ماددەى پینجەم:

یەكەم: ئەرك و تاییەتمەندی پیکھاتەکانی وەزارەت بە پیرەویکی تاییەتی دەستیشان دەکرین.
دووەم: وەزیر بۆی ھەییە بە پێی پێویستی کارى وەزارەت ھەر یەك لە بەرپۆەبەرایەتییەکان یان بەشەکان یان ھۆبەکان داھمەزینی یان لیکیان بدات یا ھەلیان وەشیتیتەوہ.

سێھەم: وەزیر بۆی ھەییە رینمایی پێویست بۆ جییەجی کردنی حوکمەکانی ئەم یاسایە دەربچوینی.

ماددەى شەشەم:

ئەنجومەنى وەزیران و لایەنە پەپوہەندیدارەکان لەسەریانە حوکمەکانی ئەم یاسایە جییەجی بکەن.

ماددەى حەوتەم:

کار بە ھیچ دەقیك ناکری کہ لە گەل حوکمەکانی ئەم یاسایە ناکۆك بی.

ماددەى ھەشتەم:

ئەم یاسایە لە رۆژی دەرچوواندنیوہە کارى پیدەکری و لە رۆژنامەى رەسى (وہقاعى کوردستان) بلاو دەکریتەوہ.

عدنان رەشاد موفتى

سەرۆكى ئەنجومەنى نیشتمانىیى

کوردستان - عیراق

– ھۆكۈمەت كۈچى دانا ئىش ياساھ –

لەبەر ئەوھى رۇئىمى پېشوو گەلېك ناوچەھى لە سنوورى كارگېرى كوردستان دابراوندووه و بەبى ھېچ بىنەمايەكى ياساھى پېناسەكەھى گۇرپون و دەستوورى كۆمارى عېراقى فېدراالىش چارەسەر كوردنى ئەم بابەتەھى دەستەبەر كوردووه و مافى گەلى كوردستانى بەسەر ئەو خاكە دابراونراوانەھى دابىن كوردووه و ئەوھش وا پېويست دەكات دەستەلاتى جېبەھى كوردن لە حكومەتى فېدراال ھەموو ھەنگاويكى پېويست بەھاويت بۇ جېبەھى كوردنى پېويستىيە كانى ماددەھى (140) لە دەستوورى فېدراالى، چونكە ئەو بەرپرسىيارىيەش كەوتۆتە ئەستۆى دەستەلاتى جېبەھى كوردن كە لەماددەھى ناوبراودا ھاتووه، وا دەخوازى بەتەواوى ئەم كارە جېبەھى ككات كە (بەئاساھى كوردنەھى بارودۇخەكە و سەرژمىرى و بە رېفراندۆم لە كەركوك و ناوچە دابراونراوھ كانى دېكە كۆتايى بېت)، بۇ دەستىشان كوردنى ويست و ئىرادەھى ھاوولائىيان لەماوھىە كدا ئەوپەرى رۇزى سى و يەكى مانگى كانوونى يەكەھى 2007 بېت. لەبەر ئەوھى بەرنامەھى حكومەتى فېدراال نەخشەھى رېگاي چارەسەر كوردنى كېشە كانى پەيوەندىدار بە كاروبارى ناوچە كانى دەرەھى ھەرىمى داناوھ و بەمەبەستى دابىن كوردنى مافى ھەرىمى كوردستان بەسەر خاكى خۆى و گەراندەھى ئەو ناوچە دابراونراوانەھى لەدەرەھى ئەو سنوورەن، بۇيە ئەم ياساھ داندىرا.

تېبىنى: ئەم ياساھ دواى پەسندكردنى لەلایەن سەرۆكى ھەرىمى كوردستان – وھ لەژمارە (66) سالى
شەشەم – ى رۇزى 2007/4/23 رۇژنامەھى (وھقايەھى كوردستان) بلاوكرادەتەوھ